

Naši kraji in ljudje

Janko Lešničar

Ze včeraj smo poročali, na kako tragičen način je izgubil svoje življenje naš neumorni in zaslužni javni, zlasti združni delavec g. Janko Lešničar. Postal je žrtev peklenskega zločina prodanih duš, ki so v inozemstvu vtihotapile bombo v vagon, namenjen za Jugoslavijo. Pri eksploziji v brzovlaku pred Zemunom je bil takoj mrtev in tako poškodovan, da so mogli njegovo identiteto dognati šele čez več ur. Njegovo truplo bo, kakor poročamo na drugem mestu, prepeljano v Celje, ki je bilo dve desetletji torišče Lešničarjevega dela za narod.

Smrt Janka Lešničarja je bolešno odjeknila v vsej naši javnosti, posebno pa v širokem krogu pokojnikovih znancev, ki so poznali in cenili njega in njegovo obsežno delovanje. Vsi sočustvujejo z njegovo osirotelo rodino in le še ostrije in večji gnusom obsojajo zahrbtno zločince, katerih žrtev je postal. Prepričani smo zato, da ta žrtev ne bo zaman in da bo njegova, po nedolžnem prelizu kri še bolj poglobila ljubezen našega prebivalstva do jugoslovenske domovine.

Ob grobu mladega učitelja

Bled, 5. avgusta.

Na Bledu je umrl v starosti 25 let gospod Viktor Dacar, učitelj na Dolu pri Hrastniku. Pokojnik je služboval šele tri leta. Bil je vzoren učitelj in zelo marljiv kulturni delavec. Zelo ga bodo pogrešali dolsko Sokolsko društvo, pevski zbor, tambarško društvo, olepševalno društvo in hrastniško Glasbeno društvo, kjer je sodeloval pri orkestru. Nad vse pa ga bo pogrešala njegova šolska deca, ki neotlačno plaka za svojim dobrim učiteljem, od katerega se ni mogla posloviti. Pač pa so prišli po slovo številni odposlanci vseh prej omenjenih društev. Posebno številna je bila danes dopoldne pri pogrebu deputacija dolskega Sokolskega društva, katere mu je bil pokojnik načelnik že dve leti. Pogreba sta se udeležila tudi dolski žu-

pan g. Draksler in zastopnik krajevnega šolskega odbora g. ravnatelj Gnus. Zbralo se je tudi mnogo tovarišev učiteljev iz radovljiskega in laškega sreza.

Ob odprtem grobu sta se poslovila od tovariša in sokolskega brata dolski šolski upravitelj in starosta Sokola g. Jurko, v imenu učiteljskega društva za laški srez pa družbeni blagajnik g. Hofbauer, učitelj iz Hrastnika. Turobno mu je zapel v zadnji pozdrav sokolski rog in sokolski prapor se je nagnil nad njegovo krsto. Tudi dolski tovariši pevci pod vodstvom učitelja g. Čandra in blejski pevci so se poslovili z žalostinkami od njega. O veliki priljubljenosti je pričal veličasten pogreb. Viktorja Dacarja bodo množično prijatelji in tovariši ohranili v najboljšem spominu.

Lep sestanek

Laško, 5. avgusta.

34letnica mature na učiteljski mariborskih šolskih sester so praznovala naše vrle vzgojiteljice v ponedeljek v Laškem. Se jih je lepo število, kar znači, da so krepke korenine, ki kljub temu, da vsrjajo tri naloge: matere, uradnice in gospodinje, niso podlegle ter so se utrile v borbi za obstanek. Le tiste, ki službujejo v Avstriji, se zaradi tehničnih ovir sestanka niso moge udeležiti.

Navzoče so bile naslednje gospe: Cvetkova, Godčeva, Gorupova, Poljančeva, Luknarjeva, Rajhova, Cvenkova in Vrabčeva. Ze zgodaj so pohitele v naše lepo zdravilišče. Svidenje je bilo presrečno. Ze štiri leta se shajajo vsako leto, da se čim večkrat vidijo in obujajo to, kar je človeku najhujše — lepe spomine. Ogledale so si mesto in zdravilišče in je po prijetni kopeli bilo razpoloženje tem večje, da ni nikdo, kdor jih je videl, pomislil, da so to žene jeklenega kova in velikega trpljenja. Saj je vse njihovo življenje bil en sam trnjev grm, iz katerega je le tuintam pokukala rdeča vrtnica. Po kosilu so dolgo, dolgo obujale sladke spomine na zlate čase mladosti. Nato pa se je oglasila iz njihovih grl nežna pesem, ki še ni izpeta in še ne bo! Dal Bog, da bi se tudi v bodoče sestale vse ve vrle čuvarke družinskega in prosvetnega ognjišča! D. C.

Še k vprašanju direktorjev meščanskih šol

Svoje pojasnilo z dne 10. VII. t. 1. »Jutro« št. 156 na članek: Vprašanje direktorjev meščanskih šol, ki je bil ponatisnjen na inicijativo samega uredništva iz beograjskega »Vremena«, dopolnjujem: Zvečer učiteljev meščanskih šol v kraljevini Jugoslaviji kakor tudi vse banovinske sekcije so na vseh merodajnih mestih zastopale stališče, da postane ravnatelj na meščanski šoli lahko vsak kvalificiran meščanskošolski učitelj (ne glede na to ali je dotični absolvent Visoke pedagoške šole), ki ima najmanj 10 let efektivne učiteljske službe in je služboval vsaj 4 leta na meščanski šoli. Tozadevni paragraf je imel

tudi zadnji projekt zakona o meščanskih šolah.

Ni mi znano, da bi se v zadnjem času tozadevno kaj izpremenilo in tudi meščanskošolski učitelji, ki so absolventi visokih pedagoških šol, niso stavili na merodajno mesto nikakega tozadevnega izpremenjvalnega predloga. Za isto delo enake pravice! Upam, da je s tem dopolnilom končno veljavno odstranjeno vsako nespo- razumljenje glede vprašanja ravnateljev na meščanskih šolah in želim, da bi se vse meščanskošolsko učiteljsko brez izjeme oklenilo svoje stanovske organizacije v prosep meščanske šole, svojega stanu in jugoslovenske prosvete v obče.

Rupnik Franjo
preds. sekcije meščanskošolskega učiteljskega v dravski banovini.

Prvi pisalni stroj na Triglavu

Tvrda Ludv. Baraga hoče dokazati praktičnost pisalnih strojev »Underwood«. Mala Milica piše »Jutru« pozdrave s Triglava.

Požar zaradi strele

Rinkovci, 5. avgusta.

V ponedeljek se je že zgodaj zjutraj obetala huda ura, ki je končno nastopila sredi popoldneva. Po par minutah neurja se je začel v smeri proti vasi Rinkovci valiti dim in plat zvona je naznanjal požar. Strela je udarila v gospodarsko poslopje posestnika Martina Kneza. Poslopje je dolgo 45 m ter polno sena in slame, je bilo na enkrat v plamenih. Velika sreča, da ni zgorela tudi stanovanjska hiša, kajti med njo in gorečim poslopjem je bil že močno poškodovan zaščitni zid in so skozi njegove luknje in špranje že padale iskre na podstrešje hiše, kjer je bilo polno suhega lesa in plev. Luknjo v zaščitnem zidu so naglo zamašili z blatom in to je rešilo hišo.

Ker so v gospodarskem poslopiju zgorele precejšnje zaloge sena in slame in tudi voz, znaša škoda nad 80.000 Din. Zavarovalnica pa znaša le nekaj nad 30.000 Din. Živino so srečno rešili. Nesrečnemu posestniku je pri gašenju pomagalo okrog 150 ljudi. To je že tretji primer, da so morali domačini in sosedje sami gasiti.

Modras v rudniškem rovu

Zagorje, 5. avgusta.

Rudar Ferdo Dernovšek iz Lok je doživel te dni v jami velik strah, ki ga ne bo tako kmalu pozabil. Dernovšek je imel nočno službo na prvi etaži rova Viljemina. Ko je s svojim tovarišem prenašal cevi za zasip, je mimogrede prijel za voziček za nalaganje premoga. Kar naenkrat se mu je nekaj ovilo okrog roke in ko je pogledal, je z velikim strahom spoznal modrasa. Ves prestrašen je zavpil in ko je stresel roko, se je ta po srečnem naključju rešila kačjega oklepa. Modras je šinil nazaj v voziček in tovariši, ki so prihiteli, so ga še videli, kako se je zvijal in sikal. V pravem času so se ubili nevarno kačo.

Modras se je najbrž zavlekel v voziček, ko je ta stal med drugimi še pri centrali in je bil potem ob 22. pripeljan v rov. Takega čudnega in nevarnega obiska v globokem jamskem rovu rudarji še ne poznajo.

Nesnažne vode

Radovljica, 5. avgusta.

Kdor je videl včeraj dopoldne rumeno-zeleno vodo, ki se je valila po savski strugi na Gorenjskem, se je moral zgražati. Taka nesnaga, po barvi podobna grahovi juhi, prihaja skoro vsakih 14 dni vsaj enkrat z Jesenic, kjer čistijo tovarno in spuščajo poleg nesnaga tudi razne kisline v savsko strugo. Človeku se zagabi, če vidi v savski strugi, kjer je navajen gledati le po modrikasto čisto vodo, teči tako umazano omako.

Posebno močno se pozna to sedaj, ko je Sava precej pod normalno višino. Kaj vse priteče iz tovarne, se vidi na vsakem pradu, kjer je drugače siva mivka in belo kamenje. Prod postane naenkrat rumenokastozelen, pa tudi na dnu vode je kar na debelo nesnažnih usedlin. Posebno v hudi vročini je ta nesnaga močno prizadela kopalce, od katerih so mnogi prišli po uro daleč, a so se morali razočarani vrniti. To pač ni reklama za Gorenjsko. Šlišal sem tujce, ki so vedno obhodovali našo lepo Gorenjsko, tokrat pa zabavljali nad takim brezobzirnim postopanjem čez, kje pa je toliko opevana modrozeleni Sava.

Pa ne samo na Jesenicah, tudi drugod se izliva nesnaga v strugo. Tako vidimo večkrat pritokati umazano tržiško Bistrico in Savo od Kranja dalje. Pa tudi Sora se včasih kar peni od nesnaga. Kako vse to li so take vode tudi kmetje, ki so prisiljeni napajati živino v Savi, posebno sedaj, ko so zaradi hude vročine usahnile karnice in tudi mnogi studenci, aj lahko mislimo. Nesnažna voda pa je seveda še posebej kvarna ribam. Pri nas v takih primerih škoda vidimo šele takrat, ko plava na vodni gladini tisoče ribjih kadavrov. Dokler se kvari zarod, se še ne oganemo,

Majdica se lišpa.

Majdica se pripravlja z mamicco za izprehod. Obleče čisto opravo in v resnici dražestno izgleda. Med potjo vsi znanci občudujejo njeno novo oblečko. »Saj ni nova, samo s Schichtovim Radionem je oprava« odgovarja ona vsa ponosna in vsi se z odobravanjem smejejo mali Majdici.

SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA

čprav izda banovina vsako leto tisoče in tisoče za gojenje rib. Včeraj je bilo kar gosto ribjega zaroda na mestih, kjer je prihajal v savsko grahovo omako kak svež studenec.

Pričakujemo, da bo enkrat konec takemu samovoljnemu postopanju, ki je v škodo domačinom in posebno še tujskemu prometu. Izgovor, da mora biti tako, ne drži. Zakaj pa so odpravili to v drugih državah, kjer je industrija tako razvita, da ji ne segamo niti do kolen. Pa tudi pred leti se to ni godilo pri nas. Je že res, da je važna industrija, važen pa je tudi tujski promet. Kaj pomaga izdati še toliko denarja za povzdigo turizma, če na drugi strani vse to uničimo. Če so naredili drugod čistilnice, zakaj jih ne naredijo pri nas? Onesnaženju voda se mora narediti konec enkrat za vselej.

Po neurju na severni postojanki

Pernice nad Muto, 5. avgusta.

Menda še marsikdo ne ve, kje so naše Pernice. Gotovo najsevernejša in najvišja naselbina našega Kozjaka. Torej pod Košenjakom. Toliko, da bo bralec naslednjih vrstic vedel in si predloži težko življenje našega kmeta. Toda o našem kraju drug kaj obširneje.

Nedavno nedeljo smo imeli zjutraj solnčno, lepo vreme. Daleč naokoli je bil razgled jase. In vendar nas je ravno ta dan na Pernicah in v sosednjih Mlakah pri Avstriji iznenadilo neurje. Zbrale so se trume oblakov, nebo je zatemnelo, bliski so švigali in vmes si čul zamolklo bobnenje. Lilo je kakor iz neštetiha škafov. Da, ko bi bil blagodejni dež sam! Toda z njim se je kakor v tovarnih vozovih pri-

peljala toča, kakor lešnik debela — ponekod celo kakor oreh. Hudourniki so dril in uničevali, kar so dohiteli. Ogromne množine peska in gramoza so se širile po travnikih in žitnih poljih ter tako tlačile šibka stebelca rastlin, ki si jih je ubog! trpin v potu svojega obraza pridelal. Najhujše je divjalo neurje v Mlakah, kjer je uničilo dva mlina in žagi, ki izgledajo, kakor razvaline nekdanjega gospodarskega prežitka.

Da, ko bi nato bil mir! Toda pretekli ponedeljek je zopet deževalo in vmes je padala toča, kakor oreh debela in je zbila vse žito. Pa še marsikaj drugega je uničila, kar ne bo tako lahko obnoviti. Besni element je s ponovnim obiskom zadel našemu kmetu hud udarec, odvzel mu je voljo in veselje do dela. Saj naš človek tu gori ima itak svojo oporo v delu sredi gozda, v prodaji svojega lesa, ki pa čaka, da pride zopet nekdanji veseli drvar, da bo pela sekira in žaga. A ni nikogar. Vse je tiho. Živež bo treba kupovati. S čim, ko ni denarja! Težavno je to stanje našega gorskega trpina. Smo pač na Pernicah in ne na pernicah.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih usedu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefov« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefov« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborno čistilno sredstvo za želoce in čreva. »Franz Josefov« grenčica se dobiva pri vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tako morate jemati kopelji na zraku in solncu!

Pred solnčenjem, toda ne na mokrem telesu, vdrignite svoje telo čvrsto z

NIVEA-CREME
NIVEA-ULJE

olje za kožo in masažo 211

Oboje vsebuje — edino svoje vrste — Eucerit sestavino za nego kože, oboje zmanjšuje nevarnost solnčarice, oboje napravi polt zagorelo tudi pri oblačnem nebu. Nivea-creme vas ohlaja ob vročini. Nivea-olje vas brani pri neugodnem vremenu pred mrazom in s tem tudi pred prehladom, tako da zamorete tudi za dobo neprijetnih poletnih dni svoje telo izpostavljati svetlobi, zraku in vodi.

Nivea-creme: Din 5.— do Din 22.— Nivea-olje Din 25.— do Din 35.— Izdelnje Jugosl. P. Beiersdorf & Comp. d. s. o. j., Maribor, Gregoričeva ulica 24.

Nuškina knjižnica v izložbi „Jutra“

Hvala bogu, da še ne znata čitati, namreč mala živahna gospodična Nuška in njen še manjši bratec Jožko. Hud bi bil možek in še načemrl bi se name, ker sem biblioteko kratkoma zapisal Nuški.

Torej Nuška ima svojo knjižnico, čeprav še sama brati ne zna. Pet debelih, velikih knjig. Pa še kakšne knjige! Bratec Branko in sestra Mica, Sambo in Joka, Potovanja in čudovite prigode Tomija Popkina. Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil — to so naslovi knjig, ki jih že itak vsi poznate iz »Jutra«, čez vse je pa Princeska Zvezdana. Lepo je Nuška vsak dan strigla lepe in vesele podobice iz »Jutra« in jih po vrsti lepila v knjigo. Potem sta pa sedla s stricem Lojzetom, vzela pisane avinčnike ali pa barvice in pričela. Kakšno oblečko ima princeska Zvezdana in kakšne hlače gospod Kozamurnik, v kakšne cape je oblečena čarovnica in kakšen je njen začarani sin, vse, prav vse je vedela Nuška, stric je pa moral tako naslikati. Vsek dan malo sta slikala, da zna Nuška vse prelepe povestice na pamet, ima pa tudi svojo knjižnico, polno najmičnejših podobice.

Svojemu bratcu Jožku pripoveduje Nuška vsak dan iz knjig pravljice in smešnice ter mu kaže pisane sličice, da ne prideja iz zamaknenja. Tudi bratranček Urhameček pride poslušat in še celo medvedek bi že znal povedati vse prigodbice, če bi znal govoriti.

Tako ljubko vsak dan brbljajo ob knjigah, da je mamica svoje ljubčke naslikala. Nuška pripoveduje in kaže slike, Jožko ve še nekaj! bolj matanko in razlaga s prstkom, bratranček Urhameček pa ob strani posluša z odprtimi usti. Če bi medvedka ne bilo, bi ne bila vsa družba prijateljev in obudovalcev »Jutroviha« slik skupaj — samo strica Lojzeta ni na sliki, ker je prevelik pa bi ne šel v okvir.

Slika, delo naše odlične umetnice gospe Anice Zupaneč-Sodnikove, je razstavljena v izložbi knjižarne Tiskovne Zadrage na oglu Selenburgove in Knafleje ulice, kjer vidite tudi biblioteko male Nuške. Oglejte si male sličice in spoznajte boste, s kako malimi pripomočki se lahko z »Jutrovimi« sličicami napravi najlepša knjiga, ki bo dolga leta dolala veselje starim in mladih.

Prizorišče požarne katastrofe v Rušah

Pogorišče velike moderne skladalnice, kjer se je požar vnel

Ogromne skladownice pločevinastih bobnov, napolnjenih s karbidom, potem, ko se je zrušila streha skladišča št. 2

Iz življenja in sveta

Koža premleva bakterije v zdravila

Z mazanjem kože nastaja imunost — Pozornost vzbujajoče mazilo proti legarju

Do določenih poizkusih se je posrečilo profesorju dr. Loewensteinu na dunajskem zavodu za zdravljenje serume sestaviti zaščitno mazilo proti legarju, ki jo vdrnemo v kožo. Iznašel je gradil svoje poizkuse na staro opazanje, da pustijo le take nalezljive bolezni človeku zaščito pred ponovnim obolenjem, pri katerih je koža močno prizadeta. Kože ali ošpice na primer povzročajo obsežne spremembe na koži. Kdor je pa te bolezni enkrat prebolel, ne oboli za njimi drugič, temveč je vse življenje varen, ali kakor pravimo imun, pred njima. Tu mora igrati pač koža važno vlogo, saj ima ona nalogo, da tvori obrambne snovi proti bakterijam. Prav posrečeno imenujejo zato kožo mlino za bakterije, ker res melje v njo vpadle bakterije v obrambne snovi.

Od tega spoznanja je le en sam korak k praktični uporabi tega dejstva: da se namreč poslužimo kože za umetno imunizacijo z namenom, obvarovati se bolezni, ne da bi jo preboleli. Strupom bakterij je treba vzeti opasnost in jih prisiliti, da sami izzovejo tvoritev zaščitnih snovi. Loewenstein je odkril ves potek, kako pride do tega. Dognal je, da je mogoče strup mrtvičnega krč razstrupiti s svetlobo in formolom, pri tem pa obdrži ta mrtvi strup svojo imunizirajočo lastnost. Taki razstrupljeni strupi, ki jim pravimo toksoidi, igrajo že veliko vlogo pri obrambi pred davico.

Loewenstein je dognal, da za zaščito ni treba ne nepriklasnih strupov in ne nožičkov. Davični strup, ki ga napravijo neškodljivega, vmešajo v mazilo, ki se enostavno vgneje v kožo. Tako namazane poizkusne živali so bile zares pred davico tako zaščitene, kakor da bi jo bile prebolele. Večkratno množino takih količin davičnega strupa, ki že povzroča smrt, so lahko vbrizgali tem namazanim živalim, pa so vendar ostale zdrave. Mazilo proti davici

se že rabi v zdravilstvu s sijajnimi uspehi. Tudi pri ljudeh nastopi po vnetenju tega mazila imunost za davico. Pri dunajski solski deci so v velikem uporabili to Loewensteinovo mazilo in dosegli z njim prav zadovoljive uspehe. Nekaj dozdevnih neuspehov si je treba tolažiti tako, da preteče med namazanjem in nastopom imunizacije daljša doba, med katero je okuženje še vedno mogoče. Tudi pri odraslih se da doseči imunizirajoči učinek po nekajkratnem mazanju kože.

Ti uspehi so dovedli Loewensteina do novih podvigov in sicer v smeri, da napravi slična mazila tudi proti drugim nalezljivim boleznim. Vbrizgavanje cepiva ali seruma povzroča namreč v širokih narodnih plasteh nepremagljive težave, dodim ima narod baš v razne maže že dolga stoletja vse zaupanje. Učinkovito in obsežno zaščito proti raznim kugam se bo dalo doseči prej z mazilom, kakor z injekcijsko streljko. Prvi podvigi učenjaka so šli za tem, da sestavi zaščitno mazilo proti legarju, ki bi se enostavno vgneje v kožo in bi varovalo človeka pred to kugo. Na dunajskem zavodu za izdelavo zdravilnih serumov so umorili s formolom bacile legarja, jih zmešali z mazilom ter namazali s to mazilo poizkusne kunce. Za eno tako vnetenje je treba 50 milijard legarjevih bacilov. Kljub tej ogromni množini je ta količina bacilov le majhna, saj meri posamezen bacil legarja le eno tisočinko milimetra v dolžino in komaj eno desetstotinko v širino. Če dvojce namazan podeli poizkusnim živalim imunizacijo.

In pri človeku? Poizkusi s to zaščitno mazilo proti človeškemu legarju se že vršijo. Upati smemo, da bo tudi človeku v dohodnem času mogoče z nekajkratnim namazanjem te legarjeve maže ustvariti zaščito proti trdovratnemu sovražniku legarju.

Einstein proti vojni

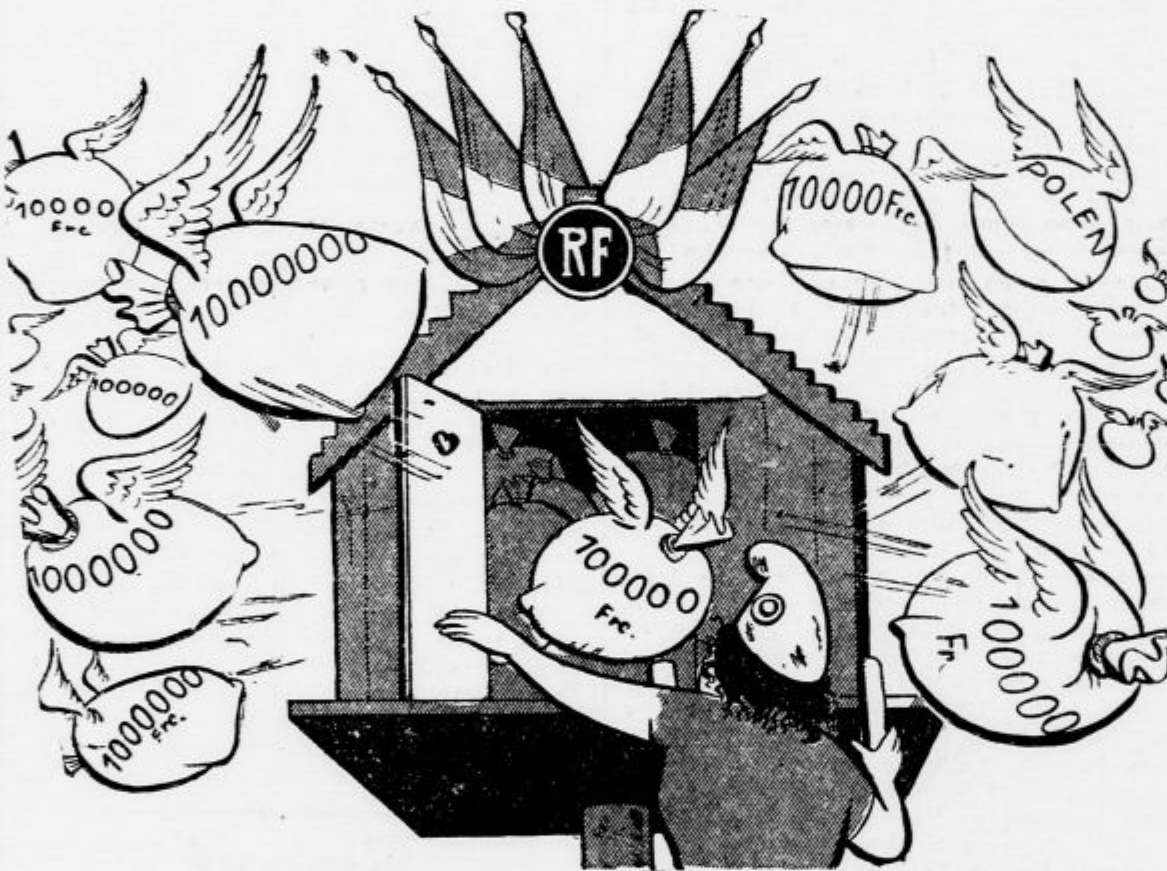
V Lyonu je bila od 1. do 4. avgusta konferenca mednarodnega društva nasprotnikov vojne. Učenjak Einstein je počastil zborovanje s poslanico, v kateri pravi: Kdor meni, da je vojna nevarnost minila, živi v zmoti. Danes živimo v mnogo večji napetosti kakor pred svetovno vojno. Za mladenost ni časa. Alternativa se glasi: Ali si za vojno, ali proti njej! Tisti, ki so za vojno, naj zahtevajo od znanosti, financ, industrije, religij in delavstva, da se oborožitev dosledno izvede do skrajnosti, da bo, kadar napočí ura, vse pripravljeno za smrt. Tisti pa, ki so proti vojni, morajo z vsemi silami delati na to, da ne pride do nje. Prosim vsakogar, ki bo čital te besede, naj se odloči v tem ali onem smislu, kajti odločitev je nujna.

Holandec dr. Bendien

ugotavlja, kakor smo že pisali v našem listu, raka v začetnem stadiju bolezni na podlagi preiskave človeške krvi

Francoški golobnjak

iz katerega izpušča Francija golobe-denarone po vsej Evropi

Forelova oporoka

V Lausanneu so te dni upepeli telesne ostanke švicarskega učenjaka Augusta Forela. Pokojnik si je v oporoki prepovedal vsakršno pogrebno svečanost in je sam sestavil nagrobni govor, ki ga je po njegovem določenju v upepelišču prečital njegov sin, takisto znan psihater. V govoru je Forel poudaril temeljne smernice stremeljenj, ki jim je bil zvest v življenju. Dal je čast devetnajstemu stoletju s tem, da ga je imenoval stoletje razvojnih nauk in človeške ljubezni. Na koncu je izrazil upanje, da se bo človeštvo slednjim zedinilo v skupnem delu za mir. Navzoči sorodniki, prijatelji, znanci in zastopniki učenih ustanov, ki so čislale pokojnika, so globoko ginjeli poslušali poslednje Forelove besede, nato pa se je kmeta pogreznila v plamen, ki so vrtili svojem edini telesni ostanek velikega moža — nekoliko pepela v žari.

Sklepi radiologov

Veliko in pomembno pariško zborovanje radiologov iz vseh delov sveta je zaključeno. Zadnja tema, o kateri se je razpravljalo, je bila lečenje vnetij z obsevanjem, metoda, ki si je pridobila v zadnjih letih povsod veliko zaupanje.

Končno so obravnavali radiologi dva problema tehničnega značaja. Razpravljali so o majhnih aparatih, ki naj bi razbremenjevali velike rentgenske laboratorije. Ti aparati naj bi bili prenosljivi in tako urejeni, da bi se dali priključiti na električni tok v vsakem stanovanju. Prednosti postopka s takimi aparati je zagovarjal radiolog dr. Schwarz s tehničnega in biološkega vidika. Druga tehniška novost so bile naprave za ultrakratke valove v dolžini 4 do 15 m. Konstruktor aparata, berlinski prof. Patzold je demonstriral svojo zadnjo patentirano aparaturo, ki doseže z ultrakratkimi valovi zlasti pri vnetjih znatne uspehe.

Edisonova bolezen

Polagoma prihajajo v svet točnejše vesti o Edisonovi bolezni, ki se je o njej pred dnevi zdelo, da postaja že brezupna. Poročali smo, da je Edisona najprej zadela solnčarica. Pridružila se ji je uremija (zastrupljenje krvi s sečjo), ki še traja, ker pa se bolnikovo srce boleznijo upira, je upanje, da bo iznajditelj trpljenje prebolel in okrevl.

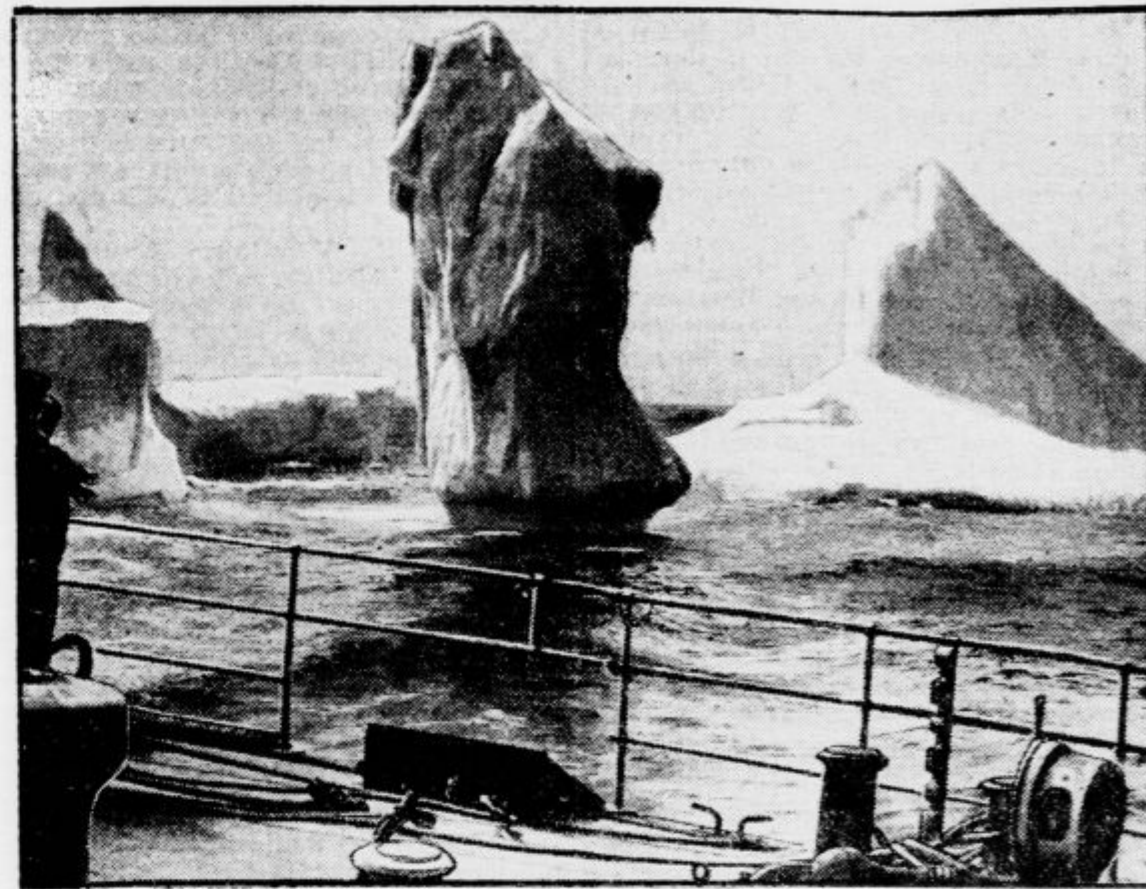
Wilkins je optimist

Sir Hubert Wilkins je nastopil v četrtek, 5. t. m. svojo vožnjo iz Bergena proti Grumantom (Spitzbergom), ki so zadnja postaja »Nautila« na vožnji pod severni tečaj. Pred odhodom je Wilkins izjavil, da je poln vere v poavig, ki se ga je lotil.

Glava je odrčala

V vlakih ni zaman nabito svarilo: Ne nagibaj se skozi okno! Petinidesetletni nemški profesionalni Solderman ga ni upošteval, ko se je prošil teden vozil s svojo ženo na počitnice. Nagnil se je skozi okno predalec ven, v tistem trenutku je pridrvel iz nasprotni smeri brzi vlak in zaščitno steklo za dež mu je hipoma odrobilo glavo, da je omahnilo truplo nazaj v vagon.

Povratak z južnega tečaja

Angleška ekspedicijska ladja »Discovery«, s katero se je vozil že tragično preminuli kapetan Scott na južni tečaj, se je pravkar vrnila iz Antarktike, kjer se je mudila dve leti. Prinesla je domov dragocene izsledke za znanost in gospodarstvo

Najnovejši rekord filmske tehnike

Trak »Zeppelinove« arktične vožnje se že predvaja

Vodstvo Zeppelinovih tvornic v Friedrichshafnu je izkoristilo zadnji polet svojega zrakoplova za film, ki ga je sicer samo 400 m, pa vendar da gledalcu slutiti, kakšen je arktični svet, na katerega tako redko stopi človeška noga.

Teh 400 m traka seveda še od daleč re izprva vse pestrosti in burnosti takšnega podviga, kakor je bila ekspedicijska prof. Samojloviča in dr. Eckenerja. Navzlic temu pa se je filmskemu operaterju posrečilo vjeti zanimive intermezzo te vožnje. Film prikazuje spuščanje »Zeppelina« na plavajoči led, pogled s poveljnškega mostu zrakoplova na gorovje Nansenove (Franc Jožefove) dežele, razgled na ruskega ledolomilca »Maligina«, ki čaka na impozanten obisk od zgoraj, panoramo malega pristanišča na Hookerjevem otoku itd. Posnet je tudi trenutek, ko se izmenjavajo pošne vreče med ledolomilcem in zrakoplovom in celo nesrečni Nobile se mimo grede pojavi na platu.

Potem se zrakoplov dvigne in brneči motorji ga nosijo vzdolž strne obale Nove

Zemlje, ki je prosta ledu. Nadaljnji posnetki kažejo pristanek zrakoplova v Leningradu, vožnjo čez Arhangelsk, pot čez neskončne tundre in slednjič povratak v Berlin. Razume se, da ne manjka tudi prizorov iz življenja na »Zeppelinu« — kakšna reklama za nadaljnje polete v arktični svet bi pa bila, če bi podjetje pri tem pozabilo nase? Tako je videti dr. Eckenerja v poveljniški kabini, oddelek za krmilo, radiotelegrafiste, znanstvenike v salonu, moštvo v pripravljenosti in druga. Film kot prvi trak te vrste in posnet v nervozni okolici tudi izpricuje, da se moderna filmska tehnika ne straši nobenega truda in napora, da bi širokim plastem čimbolj primaknila to, kar je bilo še nedavno pridržano samo izvoljencem, ki so si mogli osebno privoščiti takšno vožnjo. Če glede počnosti zasluži ta trak, da se predvaja in bo našel med občinstvom gotovo vedno dovolj hvaležnih interesentov. Upamo, da ga bomo kmalu videli tudi pri nas.

Pustolovka in letalka

Berlinska kriminalna policija jo je zama iskala v Nemčiji, ona pa je živela od goljufij v Turčiji in na Grškem

Nedavno je pristala na letališču v Atenah nemška letalka in izvežbana pilotinja v skakanju s padalom baronica Schönberger. Atenska javnost ji je nasledila in jo proslavljala, letalka pa je izkoristila slepo vero navdušenja in je porabila to priliko za obsežne kreditne goljufije, zaradi katerih so atenske oblasti vrgle žensko pozneje čez mejo v Albanijo, kjer pa je ni več, zaradi česar nastaja sum, da je morda na jugoslovenskih tleh ob Jadranu.

Schönbergerjevo zasleduje berlinska kriminalna policija že dolgo brez uspeha. Njena mati je bila baronica Rosy Schönberger, ki je postala znana po svojih škandalnih aferah. Alica — tako je ime letalki — se je bila že pred vojno ločila od matere. Skušala je priti k gledališču, vendar ni imela sreče. Zato se je konec koncev vrgla na drugi, donosnejši posel.

L. 1928, ko se je mudil tedanji afganistanski kralj Amanullah v Berlinu, se mu je umela večje približati. Pridobila ga je za svoje načrte in mu je obljubila, da bo priletela s svojim malim letalom v Kabul. Ker pa je postala policija pozorna na njeno početje, je razglasila, da pripravlja skupno z bavarsko letalko Christ preko-morski polet. Kmalu nato je razširila ve-

sti, da se je smrtno onesrečila. V resnici pa je ležala v bolnišnici, od koder je bila sama širila glasove, da je plačala letalski poskus z življenjem.

Policija jo je aretirala in zaprla, toda posrečilo se ji je dobiti zdravniško spricovalo, da ni za ječo, nakar so jo izpustili. Čez par dni pa je izginila kakor bi se bila vdrla v zemljo. Kam je šla, kod je hodila, ne ve nihče. Šele v Atenah se je zopet pojavila s pravim imenom in sicer potem, ko je v Turčiji, kjer se je mudila nekaj časa, prevarila več kalinov. Tudi tam je operirala s kreditnimi listi.

Pustolovstvo ji je menda v krvi po materi Rosy, ki je bila hči madžarskega trgovca Wallersteina. V svojem 18. letu je veljala za lepotico v domačem kraju, ki ga je lepega dne zapustila, se odpeljala v Budimpešto in postala natakarka v neki kavarni. V tem poklicu je natrgala prve lavorke svoje poznejše žalostne slave. Nekega dne je bil napram njej neki višji uradnik preveč vsiljiv. Natakarka je povzročila mučen prizor in mož je moral pustiti službo. Njeno ime pa je prišlo v časopise in za njo se je zanimal sam tedanji justični minister Geza Polonyi. Sklenila sta prijateljstvo. Kmalu nato je lepa Rosy ustrelila na cesti sina nekega madžarskega državnega tajnika, na katerega je bila ljubosumna. Sodišče jo je obsodilo na osem mesecev, v advijenci pri cesarju Francu Jožefu pa je izposlovala odpust kazni.

Ob tem času nekako se je rodila Alica, še prej pa se je lepa Rosy omožila s sinom feldmaršallajntanta barona Schönbergerja, ki je bil tedaj kočijaž v Budimpešti. Po poroki si je uredila razkošno življenje, za katero so ji dajali denar njeni prijatelji. Ker pa so se škandali zaradi nje neprestano množili, so jo izgnali iz Avstrije. Šla je v Berlin in stopila v drugi zakon z grofom Sternauom, ki ga je l. 1919. povzela cestna železnica. Po njegovi smrti je Rosy popolnoma obubožala in umrla l. 1926. v neki berlinski bolnišnici. Hči je zgodaj stopila na materina pota in bo po vsej priliki zaključila svojo kariero še manj slavno od nje.

Smrt japonske sportnice

Japonska lahka atletinja Kinue Hitomi, ki se je sijajno izkazala na zadnji olimpijadi, je v Tokiju podlegla težkemu vnetju prsne mreže

Vlom v varšavski poštni urad

Te dni so se nezmani vlomilci vtihotapili v glavni varšavski poštni urad, vdrl v dvorano, ki je ograjena z močnimi betonskimi zidovi in odnesli za 300.000 zlotov vrednotine. Najbrže je vlomilce nekdo zmotil pri delu, da so pustili za več milijonov vrednosti v blagani. Kako so prišli tatovi v poslopje je velika uganka, ker je bila poštna palača zastražena s celim kordonom oboroženih poštarnih stražnikov,

Vsak dan ena

»Ker si bil ves čas tako priden, smeš povedati, kaj bi rad.«
»Ali bom smel jutri razgrajati...«

Chaplin zapuška Evropo

Charlie Chaplin, ki je pred dnevi odpoštoval s francoske Riviere in se je mimogrede ustavil v Versaillesu, se bo, kakor poročajo iz Pariza, že v najkrajšem času vrnil v Hollywood, kamor je že sporočil svoj prihod in dal navodila za snemanje štirih novih filmov. Chaplin je resigniral na nakup gradu v Juanes-Pinsu, ki je bil svojčas last Rudolfa Valentina. Prihodnji film, ki ga bo komik režiral, bo imel naslov »Pariške dame«.

Smrt fizika Warburga

Na posestvu Grunau pri Bayreuthu je preminul nestor nemških fizikov Emil Warburg, avtor znane učne knjige o eksperimentalni fiziki. Dosegel je 86 let. Warburgovo udejstvovanje je bilo precej obsežno. Bavil se je z mehaniko in z naukom o toploti, z elektriko in magnetizmom, domać pa je bil tudi v fizikalni kemiji. Njegovo praktično obzorje je segalo od teorije kvantov do zadnjih izsledkov tehnike. Zaradi svoje vsestranosti je bil 17 let

Fizik dr. Warburg

vodja fizikalno-tehničnega zavoda v Berlinu, največje ustanove svoje vrste v Nemčiji.

Pokojnik je bil učenec Bunsena, Heimboltza in Kirchdorffa. Predaval je na univerzah v Berlinu, Straßburgu in Freiburgu. Bil je tudi član Pruske akademije in zapuščal zelo nadarjenega sina, znanega fiziologa Warburga, ki deluje v Dahlemu.

Letošnji 1. avgust v Parizu

Francoški policijski oddelek pred vhomom v podzemsko železnico v pripravljenosti za primer, da bi izbruhnil komunistični nemir

Iz življenja in sveta

Koža premleva bakterije v zdravila

Z mazanjem kože nastaja imunost — Pozornost vzbujajoče mazilo proti legarju

Po dolgoletnih poizkusih se je posrečilo profesorju dr. Loewensteinu na dunajskem zavodu za zdravilne serume sestaviti zaščitno mazilo proti legarju, ki jo vdrgnemo v kožo. Iznajditelj je gradil svoje poizkuse na staro opažanje, da pustijo le take nalezljive bolezni človeku zaščito pred ponovnim obolenjem, pri katerih je koža močno prizadeta. Kože ali ošpice na primer povzročajo obsežne spremembe na koži. Kdor je pa te bolezni enkrat prebolel, ne oboli za njimi drugič, temveč je vse življenje varen, ali kakor pravimo imun, pred njima. Tu mora igrati pač koža važno vlogo, saj ima ona nalogo, da tvori obrambne snovi proti bakterijam. Prav posrečeno imenujejo zato kožo mlin za bakterije, ker res melje v njo vpadle bakterije v obrambne snovi.

Od tega spoznanja je le en sam korak k praktični uporabi tega dejstva: da se namreč poslužimo kože za umetno imunizacijo z namenom, obvarovati se bolezni, ne da bi jo preboleli. Strupom bakterij je treba vzeti opasnost in jih prisiliti, da sami iz svoje tvorbe zaščitnih snovi. Loewenstein je odkril ves potek, kako pride do tega. Dognal je, da je mogoče strup mrtvičnega krča razstrupiti s svetlobo in formolom, pri tem pa obdrži ta mrtvi strup svojo imunizirajočo lastnost. Taki razstrupljeni strupi, ki jim pravimo toksoidi, igrajo že veliko vlogo pri obrambi pred davico.

Loewenstein je dognal, da za zaščito ni treba ne neprijetnih stralčk in ne nožičkov. Davični strup, ki ga pripravijo neškodljivega, vmešajo v mazilo, ki se enostavno vnese v kožo. Tako namazane poizkusne živali so bile zares pred davico tako zaščitene, kakor da bi jo bile prebolele. Večkratno množino takih količin davičnega strupa, ki že povzroča smrt, so lahko vbrizgali tem namazanim živalim, pa so vendar ostale zdrave. Mazilo proti davici

se že rabi v zdravilstvu s sijajnimi uspehi. Tudi pri ljudeh nastopi po vnetenju tega mazila imunost za davico. Pri dunajski solski deci so v velikem uporabili to Loewensteinovo mazilo in dosegli z njim prav zadovoljive uspehe. Nekaj dozevnih neuspehov si je treba tolmačiti tako, da preteče med namazanjem in nastopom imunizacije daljša doba, med katero je okuženje še vedno mogoče. Tudi pri odraslih se da doseči imunizirajoči učinek po nekajkratnem mazanju kože.

Ti uspehi so dovedli Loewensteinu do novih podvigov in sicer v smeri, da napravi slična mazila tudi proti drugim nalezljivim boleznim. Vbrizgavanje cepiva ali seruma povzroča namreč v širokih narodovih plasteh nepremagljive težave, dočim ima narod baš v razne maže že dolga stoletja vse zaupanje. Učinkovito in obsežno zaščito proti raznim kugam se bo dalo doseči prej z mazilom, kakor z injekcijsko stralčko. Prvi podvigi učenjaka so šli za tem, da sestavi zaščitno mazilo proti legarju, ki bi se enostavno vnetlo v kožo in bi varovalo človeka pred to kugo. Na dunajskem zavodu za izdelavo zdravilnih serumov so umorili s formolom bacile legarja, jih zmešali z mazilom ter namazali s to mažo poizkusne kunce. Za eno tako vnetenje je treba 50 milijard legarjevih bacilov. Kljub tej ogromni množini je ta količina bacilov le majhna, saj meri posamezen bacil legarja le eno tisočinko milimetra v dolžino in komaj eno desetstotinko v širino. Že dvoje namazan podeli poizkusnim živalim imunizacijo.

In pri človeku? Poizkusi s to zaščitno mažo proti človeškemu legarju se že vršijo. Upati smemo, da bo tudi človeku v dohodnem času mogoče z nekajkratnim namazanjem te legarjeve maže ustvariti zaščito proti trdovratnemu sovražniku legarju.

Einstein proti vojni

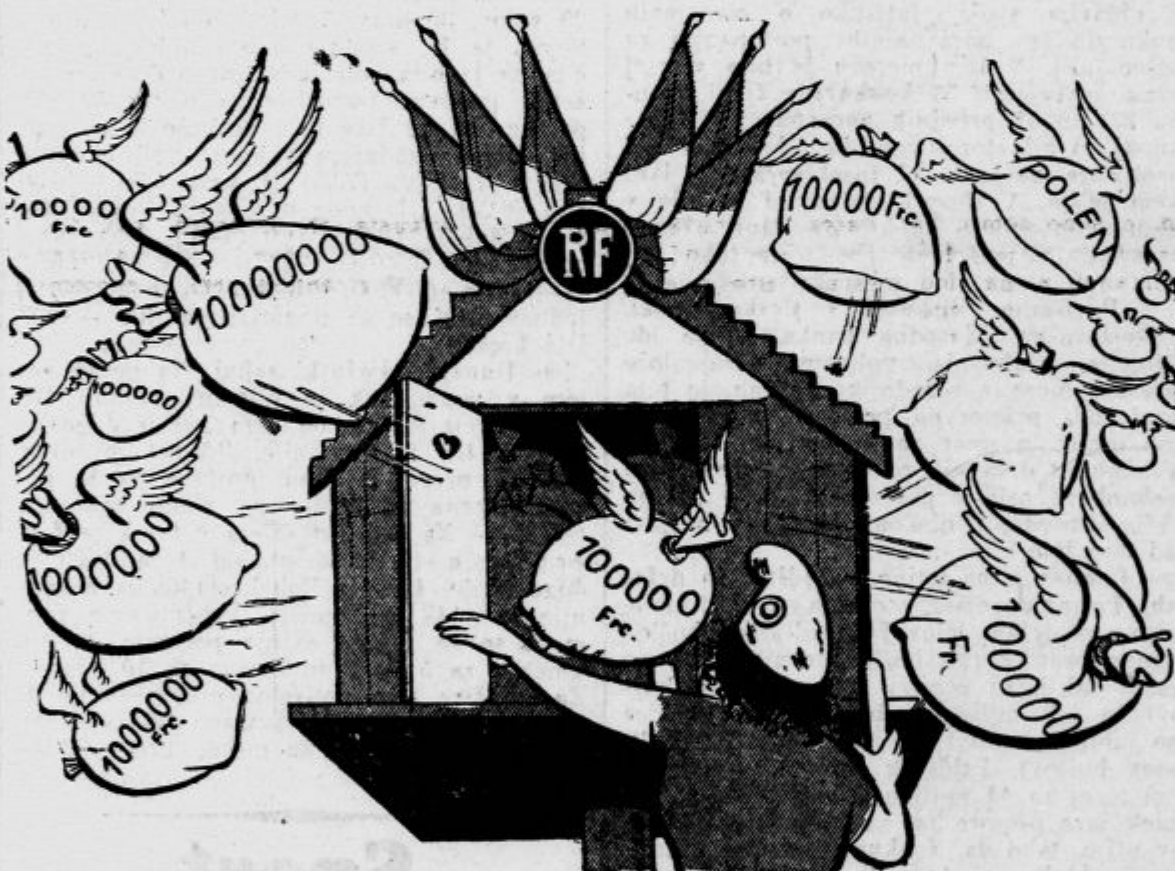
V Lyonu je bila od 1. do 4. avgusta konferenca mednarodnega društva nasprotnikov vojne. Učenjak Einstein je postal zborovanje poslanico, v kateri pravi: Kdor meni, da je vojna nevarnost minila, živi v zmoti. Danes živimo v mnogo večji napetosti kakor pred svetovno vojno. Za mirnost ni časa. Alternativa se glasi: Ali si za vojno, ali proti njej! Tisti, ki so za vojno, naj zahtevajo od znanosti, financ, industrije, religij in delavstva, da se oborožitev dosledno izvede do skrajnosti, da bo, kadar napoči ura, vse pripravljeno za smrt. Tisti pa, ki so proti vojni, morajo z vsemi silami delati na to, da ne pride do nje. Prosim vsakogar, ki bo čital te besede, naj se odloči v tem ali onem smislu, kajti odločitev je nujna.

Holandec dr. Bendien

ugotavlja, kakor smo že pisali v našem listu, raka v začetnem stadiju bolezni na podlagi preiskave človeške krvi

Francoski golobjak

iz katerega izpušča Francija golobe-denaroneše po vsej Evropi

Forelova oporoka

V Lausanneu so te dni upeli telesne ostanke švicarskega učenjaka Avgusta Forela. Pokojnik si je v oporoki prepovedal vsakršno pogrebno svečanost in je sam sestavil nagrobni govor, ki ga je po njegovem določenju v upelišču prečital njegov sin, takisto znan psihater. V govoru je Forel poudaril temeljne smerice stremeljenj, ki jim je bil zvest v življenju. Dal je čast devetnajstemu stoletju s tem, da ga je imenoval stoletje razvojnih nauk in človeške ljubezni. Na koncu je izrazil upanje, da se bo človeštvo slednjic zedinilo v skupnem delu za mir. Navzočji sorodniki, prijatelji, znanci in zastopniki učenih ustanov, ki so čislale pokojnika, so globoko ginjeni poslušali poslednje Forelove besede, nato pa se je kmeta pogreznila v plamen, ki so vrnili svojcem edini telesni ostanek velikega moža — nekoliko pepela v žari.

Sklepi radiologov

Veliko in pomembno pariško zborovanje radiologov iz vseh delov sveta je zaključeno. Zadnja tema, o kateri se je razpravljalo, je bila lečenje vnetij z obsevanjem, metoda, ki si je pridobila v zadnjih letih povsod veliko zaupanje.

Končno so obravnavali radiologi dva problema tehničnega značaja. Razpravljali so o majhnih aparatih, ki naj bi razbremenili velike rentgenske laboratorije. Ti aparati naj bi bili prenosljivi in tako urejeni, da bi se dali priključiti na električni tok v vsakem stanovanju. Prednosti postopka s takšnimi aparati je zagovarjal radiolog dr. Schwarz s tehničnega in biološkega vidika. Druga tehniška novost so bile naprave za ultrakratke valove v dolžini 4 do 15 m. Konstruktor aparata, berlinski prof. Patzold je demonstriral svojo zadnjo patentirano aparaturo, ki doseže z ultrakratkimi valovi zlasti pri vnetjih značne uspehe.

Edisonova bolezen

Polagoma prihajajo v svet točnejše vesti o Edisonovi bolezni, ki se je o njej pred dnevi zdelo, da postaja že brezupna. Poročali smo, da je Edisona najprej zadela solpčarica. Pridružila se ji je uremija (zastrupljenje krvi s sečjo), ki še traja, ker pa se bolezni erce bolezni upira, je upanje, da bo iznajditelj trpljenje prebolel in okreval.

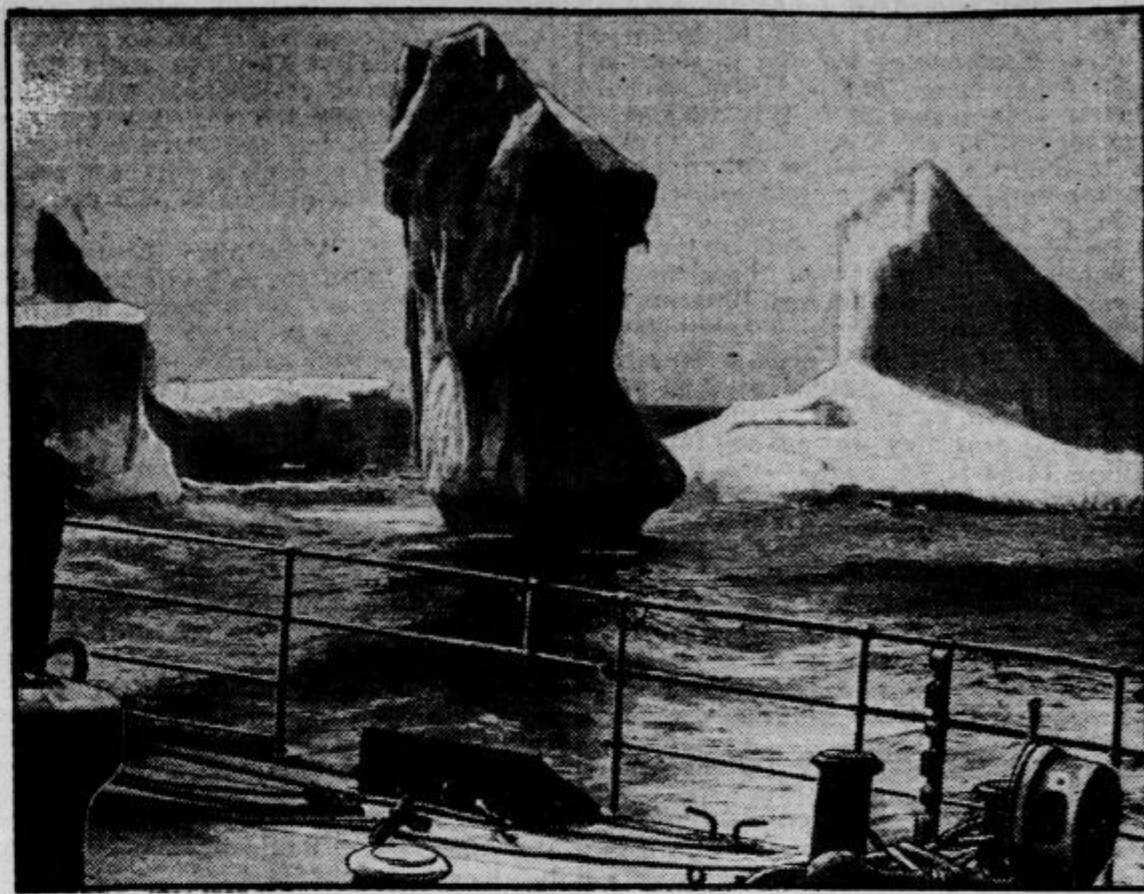
Wilkins je optimist

Sir Hubert Wilkins je nastopil v četrtek, 5. t. m. svojo vožnjo iz Bergena proti Grumantom (Spitzbergom), ki so zadnja postaja »Nautila« na vožnji pod severni tečaj. Pred odhodom je Wilkins izjavil, da je poln vere v povrget, ki se ga je lotil.

Glava je odfrčala

V vlakih ni zaman nabitost varilov: Ne nagibaj se skozi okno! Petindesetletni nemški profesionalist Solderman ga ni upošteval, ko se je prošil teden vozil s svojo ženo na počitnice. Naglasi se je skozi okno predalec ven, v tistem trenutku jo pridrvel iz nasprotni smeri brz vlak in zaščitno eteklo za dež mu je hipoma odrobilo glavo, da je omahnilo truplo nezaj v vagon.

Povratek z južnega tečaja

Angleška ekspedicijska ladja »Discovery«, s katero se je vozil že tragično preminul kapetan Scott na južni tečaj, se je pravkar vrnila iz Antarktike, kjer se je mudila dve leti. Prinesla je domov dragocene izsledke za znanost in gospodarstvo

Najnovejši rekord filmske tehnike

Trak »Zeppelinove« arktične vožnje se že predvaja

Vodstvo Zeppelinovih tvornic v Friedrichshafnu je izkoristilo zadnji polet svojega zrakoplova za film, ki ga je sicer samo 400 m. pa vendar da gledalcu slutiti, kakšen je arktični svet, na katerega tako redko stopi človeška noga.

Teh 400 m traka seveda še od daleč re izprva vse pestrosti in burnosti takšnega podviga, kakor je bila ekspedicijska prof. Samojloviča in dr. Eckenerja. Navzlic temu pa se je filmskem operaterju posrečilo vjeti zanimive intermezze te vožnje. Film prikazuje spuščanje »Zeppelina« na plavajoči led, pogled s poveljnškega mostu zrakoplova na gorovje Nansenove (Franc Jožefove) dežele, razgled na ruskega ledolomilca »Mahgina«, ki čaka na impozanten obisk od zgoraj, panoramo malega pristanišča na Hookerjevem otoku itd. Posnet je tudi trenutke, ko se izmenjujejo poštna vreča med ledolomilcem in zrakoplovom in celo nesrečni Nobile se mimogrede pojavi na platu.

Potem se zrakoplov dvigne in brneči motorji ga nosijo vzdolž strne obale Nove

Zemlje, ki je prosta ledu. Nadaljnji posnetki kažejo pristanek zrakoplova v Leningradu, vožnjo čez Arhangelsk, pot čez neskončne tundre in slednjič povratek v Berlin. Razume se, da ne manjka tudi prizorov iz življenja na »Zeppelinu« — kakšna reklama za nadaljnje polete v arktični svet bi pa bila, če bi podjetje pri tem pozabilo nase? Tako je videti dr. Eckenerja v poveljniški kabini, oddelek za krmlilo, radiotelegrafiste, znanstvenike v salonu, mostovo in pripravljenosti in drugo. Film kot prvi trak te vrste in posnet v nervozni okolici tudi izpričuje, da se moderna filmska tehnika ne straši nobenega truda in napora, da bi širokim plastem čimbolj primaknila to, kar je bilo še nedavno pridržano samo izvoljenim, ki so si mogli osebno privoščiti takšno vožnjo. Že glede poučnosti zasluži ta trak, da se predvaja in bo našel med občinstvom gotovo vedno dovolj hvaležnih interesentov. Upamo, da ga bomo kmalu videli tudi pri nas.

Pustolovka in letalka

Berlinska kriminalna policija jo je zamen iskala v Nemčiji, ona pa je živela od goljufij v Turčiji in na Grškem

Nedavno je pristala na letališču v Atenah nemška letalka in izvežbana pilotinja v skakanju s padalom baronica Schönberger. Atenska javnost ji je nasleda in jo proslavljala, letalka pa je izkoristila slepo vero navdušenja in je porabila to priliko za obsežne kreditne goljufije, zaradi katerih so atenske oblasti vrgle žensko pozneje čez mejo v Albanijo, kjer pa je ni več, zaradi česar nastaja sum, da je morda na jugoslovenskih tleh ob Jadranu.

Schönbergerjevo zasleduje berlinska kriminalna policija že dolgo brez uspeha. Njena mati je bila baronica Rosy Schönberger, ki je postala znana po svojih škandalnih aferah. Alica — tako je ime letalki — se je bila že pred vojno ločila od matere. Skušala je priti k gledališču, vendar ni imela sreče. Zato se je konec koncev vrgla na drugi, donosnejši posel.

L. 1928., ko se je mudil tedanji afganistanski kralj Amanulah v Berlinu, se mu je umela večje približati. Pridobila ga je za svoje načrte in mu je obljubila, da bo priletela s svojim malim letalom v Kabul. Ker pa je postala policija pozorna na njeno početje, je razglasila, da pripravljajo skupno z bavarsko letalko Christ prekomorski polet. Kmalu nato je razširila ve-

sti, da se je smrtno ponesrečila. V resnici pa je ležala v bolnišnici, od koder je bila sama širila glasove, da je plačala letalski poskus z življenjem.

Policija jo je aretirala in zaprla, toda posrečilo se ji je dobiti zdravniško sprčo, da ni za ječo, narko so jo izpustili. Čez par dni pa je izginila kakor bi se bila vdrla v zemljo. Kam je šla, kod je hodila, ne ve nihče. Šele v Atenah se je zopet pojavila s pravim imenom in sicer potem, ko je v Turčiji, kjer se je mudila nekaj časa, prevzela več kalinov. Tudi tam je operirala s kreditnimi listi.

Pustolovstvo ji je menda v krvi po materi Rosy, ki je bila hči madžarskega trgovca Wallersteina. V svojem 18. letu je veljala za lepotic v domačem kraju, ki ga je lepega dne zapustila, se odpravila v Budimpešto in postala natakarka v neki kavarni. V tem poklicu je natrjala prve lavrike svoje poznejše žalostne slave. Nekega dne je bil napram njej neki višji uradnik preveč vsiljiv. Natakarka je povzročila mučen prizor in mož je moral pustiti službo. Njeno ime pa je prišlo v časopise in za njo se je zanimal sam tedanji justični minister Geza Polonyi. Sklenila sta prijateljstvo. Kmalu nato je lepa Rosy ustrelila na cesti sina nekega madžarskega državnega tajnika, na katerega je bila ljubosumna. Sodisce jo je obsodilo na osem mesecev, v avdienci pri cesarju Francu Jožefu pa je izposlovala odpust kazni.

Ob tem času nekako se je rodila Alica, še prej pa se je lepa Rosy omožila s sinom feldmaršallajntanta barona Schönbergerja, ki je bil tedaj kotičaj v Budimpešti. Po poroki si je uredila razkošno življenje, za katero so ji dajali denar njeni prijatelji. Ker pa so se škandali zaradi nje ne prestopno množili, so jo izgnali iz Avstrije. Šla je v Berlin in stopila v drugi zakon z grofom Sternom, ki ga je l. 1919. povzela cestna železnica. Po njegovi smrti je Rosy popolnoma obubožala in umrla l. 1926. v neki berlinski bolnišnici. Hči je zgodaj stopila na materina pota in bo po vsej priliki zaključila svojo kariero še manj slavno od nje.

Vsak dan ena

»Ker si bil ves čas tako pričen, smeš povedati, kaj bi rad.«
»Ali bom smel jutri razgrajati...«

Chaplin zapušča Evropo

Charlie Chaplin, ki je pred dnevi odpoval s francoske Riviere in se je mimo-grede ustavil v Versaillesu, se bo, kakor poročajo iz Pariza, že v najkrajšem času vrnil v Hollywood, kamor je že sporočil svoj prihod in dal navodila za snemanje štirih novih filmov. Chaplin je resigniral na nakup gradu v Juanes-Pinsu — ki je bil svojčas last Rudolfa Valentina. Prihodnji film, ki ga bo komik režiral, bo imel naslov »Pariske dama«.

Smrt fizika Warburga

Na posestvu Grunau pri Bayreuthu je preminul nestor nemških fizikov Emil Warburg, avtor znane učne knjige o eksperimentalni fiziki. Dosegel je 86 let. Warburgovo udejstvovanje je bilo precej obsežno. Baval se je z mehaniko in z naukom o toploti, z elektriko in magnetizmom, doma pa je bil tudi v fizikalni kemiji. Njegovo praktično obzorje je segalo od teorije kvantov do zadnjih izsledkov tehnike. Zaradi svoje vsestranosti je bil 17 let

Fizik dr. Warburg

vodja fizikalno-tehničnega zavoda v Berlinu, največje ustanove svoje vrste v Nemčiji.

Pokojnik je bil učenec Bunsena, Heimboltza in Kirchdorffa. Predaval je na univerzah v Berlinu, Strezburgu in Freiburgu. Bil je tudi član Pruske akademije in zapuščal zelo nadarjenega sina, znanega fiziologa Warburga, ki deluje v Dahlenau.

Letošnji 1. avgust v Parizu

Francoski policijski oddelek pred vhodom v podzemsko železnico v pripravljenosti za primer, da bi izbruhnil komunistični nemir

